

بر صافی ۲۴ صحیفه در: فیائی آرتمیر بهامشرد.

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

۱۲۴ صافی ۱۱ جلد ۵ میل

۸ کانون اول ۱۳۳۲

۲۰ ضایی ۱۳۳۲

بولور. ایلریده «ریشپن» دمه اونى اوقویه جقدر. «ده بورد والمور» دمه اونى اوقویاجق. «توغو» دن ده اونى ایشیده جک، «روسو» دمه اونى بولاجق، «راسین» ده، «لافونته» دمه او گاراست گله جک. حالبوکه بر زواللی استانبول چوچی دگزی طوغار طوغماز کورر، دگزر کله سی ایلاک تلفظ ایتدیگی ساده گله لردن بریدر. اونک طالفه لرینی، حاره لرینی، رنک لرینی هر کون سیرایدن طورر. بویله ایکن سلطانینک سکزنجی صنفده «دریای خروشان»، «بحر متلاطم»، «آب کبود»، «ماء متموج» ترکیلرندن هیچ بر شی آ گلامایاجق. مولیه رک «سغاناره لی» کبی شاشوب قالاچق. بو ترکیلرک آرملرنده اوفاجق بر نکته، بر معافرقی اولسه ده اونى بز آ گلامایاز، حتی یازانلر منر بیله. چونکه بو ترکیلرک قلبی، تحلیل بر ماهیتی یوقدر.

— بیتمدی —

.۱.

بیرلک ختایه

بابر خان

محرری: فلورا آناستیل

مترجمی: ضالره اربیب

باشی ییل ۳ - جلد ۶ - صانی ۹ ده در

بر قاج کون صوکر اشیانیدن جسور دشمنه بر ایکنجی تکلیف داها کلدی. بابر مغلوب اولدیغی اعتراف ایدمه رسه قادینلرک کیتمه سنه مساعده ایدمه جکفی وعد ایدیوردی.

مهادیا مذا کره، مذا کره وکیم ییلرینه کیزلی وعدلر، نه معصوم یالانلر بابرک قلبی آلت اوست ایدن حرکتلردن صوکر ا برهقه لاق بیله یاشاته بیله جک ارزاق ده قالمادیغی کوردکن صوکر ا عااله سنک وکندینک حیاتی وحریتی مقابلنده شهری تسلیمه قرار وبردی. آنه سی، بویوک آنه سی، قیز قرده شی بو اوچی حریتنه اشتراک ایتمه لری مشروطدی. دیکرلری آتلی وارسه کیده جککر، یوقسه بر ضرره اوغرامامق شرطیله قالاچقلردی. بویوک ننه احسان الدوله کیتمکدن استکاف ایتدی. کونلرجه آت اوستنده دیکلمک ایچون فضله اختیاردی. قورقماوردی. کنج وکوزل ایکن اوچ دفعه دشمن الینه دوشمش، کندینه ضرر گله مشدی. بر دفعه سنده تعرضه اوغرامش اونک ده نتیجه سی بابر آ کلاتمشدی. شیمدی اختیار وشایان آرزو اولمادیغی ایچون کریده قالاچق بلکه ده شیبانی به فکریخی سویله به جکدی. آتی کوزل وکنج اولان کوکلتاشه ترک ایدمه یوردی. ارکلری اغوا آته معروض ایتک هر حالده ای بر حرکت دکلدی. بلکه الکسوکلی سود قرده شی برابر ایستردی. هر حالده تهلهک زمانلرنده اعتماد ایدیلر جک بر قادین فضله اولماسی لازمدی.

اختیار قادین بونلری سویلرکن، کنج قیزک پارمقلری دمیقدر سرت وقوی آلریله طوتارکن عینی زمانده تماسنده بر نوازش یموشاقلی واردی. الکسوکلی اکیلدی، اختیار چهره یی دوداقلرندن اوپدی. کیجه یاریسی قرارلاشمش فرار، حاضر لاشدی. قلعه ده کی بر قاج آت اکرلشمش، دشمن

قره قوللریده قرار ویرلدیکی اوزره باشقه طرفه باقیوردلردی . بابر قلبنده الم ، سفالت ، آنه سنی آنه
بیندیردی ، اوزنکیلرینی دوزلتندی . کوزلرینه طویلانان سیجاق یاشلر حدتله کوزلرینی قبادییوردی
طوتمق ایستدیکی قلبنک ضربانندن لقردی سویله یه میوردی .

منلوب و حیاتی ایچین فراری ! خایر ، کندی حیاتی ایچین دکل اونلر ایچین !

اطرافنه برکوز آتدی . هرکس حاضر می ، هرکس بوراده می ؟

فراریلرک اطرافنده طویلانان غبه لقلر کوز یاشلری و خنچقرقلری آراسنده براق برس .

— اوت قرده شم حاضر می ، دیدی .

بو اک سوکیلینک سسی ایدی .

آیاقدنه ایلله وداع ایدن احسان الدوله یه برشی سویلک ایچین آنک اوستنده اکیلوردی .

— الله ایچین آرتق کیده لم و بو دقیقه بیتسون .

دیه دهشتله باغیران بابر آنه اتلادی ، مهموزلرینی آنک قارننه باتردی . قادین ، ارکک کندی

سونلر ایچین کندی کندی صائمشدی . فقط کوزلرینک اوکونده اولوم سیاهلنی واردی . آرتق

مهموزلرینی آنه باتیروب دلی کبی کیتمکدن بشقه آلتده یابه جق برشی یوقدی .

کیجه اولوم قدر سیاهدی . سوید قنالتک بر پارچه سنده دوردی و مشکلاتله فرقه سنی صاغ طرفه

سوق ایتدی . بوصولاق ترلارک قاریش سیقلنی آراسنده سحرردن اول سمرقنددن ممکن اولدینی قدر

اوزاقلاشمقدن باشقه برشی دوشونمک قابل دکلدی . اوزبک رئیس حریر کجید وعدایش اولمقله برابر

هیسنه و طرفدارلرینه اعتماد جائز دکلدی .

دائروی تپه جکلر آراسنده وحشی بر وادینک نسبی سلامتیه ایرشدکلری وقت سهایکی کلن سیاحله

قورشونیلشمشدی . بوراده بابر ایلک دفعه اولارق آتلی دیکنلدرمک ایچین بر دقیقه توقف امرینی

ویردی و ایلک دفعه اولارق معینی کوزلریله تدقیق ایتدی .

کسکین کوزلری اولا آنه سنک اورتولو و جودینی طانییدی . فقط بر بغدادی جوالته بگرمه بن شوینین ،

صولفون برکول یایراغی کبی بوروشان شودیکر وجود بونلرک هیچ بری اک سوکیلی دکلدی . اوناصل

آته یینردی . اونک آت اوستنده دیم دیک وضعیتی بویوک بر ضرورله خاطرلرکن عینی زمانده بوغیچی

برالم قلبی صیقدی . دیشلرینی کلیده دی . بیلیوردی ، بونکله برابر بیلمک ده ایسته میوردی .

بوغوق برسسله ،

— خانزاده بکم ، دیدی ، زرده ، زرده ؟

کیسه برشی سویله میوردی .

حدت ، مأیوس ، و عاجز بر حدت دوداقلرینی قبادی . بریسی قورقق برسسله :

— بلکه کیجه ، قرا گلقلده

بابر ،

— یالان! دیه حایقردی . یالان ، بی آلداتدیلر .

روحندن حس ایتدیکی بر حقیقت اونی صوصوردی . بیلمه لی ، آکلامالی ایدی . دوشمنلر

عمومیتله بوقدر عالیجناب اولمازلردی . کندینی بر آز قباحتی بولیوردی .
— بن کندى کندیمی آلداتم ، بيلملى . ا گلاملى ايدم ، ديه حايقردى . الله هپسنة لعنت ، لعنت
ياغدرسين !

کوزلى اوزاق شهره معطوف بر آز دوردى . صوکره چيلغين بر قهقهه ايله آتنگ ديزکينلرني
براقهرق قوللرني آتنگ بويش آتدی .
آت ايلري يه آتلارکن ،

— کلک ، ديه حايقردى ، حرز کل ، جهنمه قدر کيده لم ،
بوقهقهه کرى يه عکس ايدرکن آنه سنک قلى قورقو ايله دوليوردى :
— کندینی غائب ايتدی ، آرقه سندن يتيش قاسم ، الله عشقنه دقت ايت .
قاسم واونک آدمى قنبر على ذاتا آتلرني قوشدور ييوردى . وقوشان ، قاچان بابرک آرقه سندن
آتلرينک آياق سسى عکس ايد ييوردى . نهدن قاچيوردى ؟
بوکنيش دنياده هرشيدن ، حدتدن ، محبتدن ، ندامتدن ، امدن ، مغلوب اولماق املندن ، هرشيدن !
اعصابى تماماً کوشه مشدى ! اودقيقه ساده قورتلق ايسته ييوردى .
فقط بويالکز بر دقيقه سوردی . آرقه سندن کلن آت سسلرى اراده سنى و خانلق وقارنى اعاده ايتدی .
ا کرينک اوسته دوندى ، کلنلره عقلی باشنده اولديغى اثبات ايدم جک بر ايکي کله سويله مک
ايسته ييوردى .

نشته ايله ،

— برياريش ، دیدى ، هايدى بر ياريش — اون دينار .
بونی سويله رکن موازنه سنى غائب ايتدی . بلکه باشى دونيوردى ، بلکه ده آجلقدن بيتاب اولان
آتنگ طاقلرى کوشه مشدى . هر حاله ا کر کنديسيله دوندى وباشنگ اوسته دوشدى .
اونلر يتيشنجه يه قدر او آياقده بولنيوردی . بر آز موازنه سز ، بر آز کوزلى قرارمش والى آتنگ
اوستنده ، يواش يواش دولاشدير ييوردى .
ينه نشته لى ،

— نه اوليوردى ؟ دیدى . بن هپنى اونوتدم .
فى الحقيقه اونوتمشدى . بر دقيقه صوکره تکرار آنه بيندى . واو کيجه نك خاطره سى تماماً
دماغندن سيلنمشدى .

طقوزنجى باب

« ايکي قاپيسى کيجه کوندوز اولان بو ييقيق کروانسرايده سلطان ، سلطانى تعقيب ايدن بوتون
احتشاميله بر ايکي ساعت ناصل دورمش صوکره کچمش يولنه کيتمش ، دوشون ! »
ياسک ايلک کونلرى رۇياکي کچدى . بوتون دنيا و دنياده کيلر بابره بر اويقوخيالاتى کي کليوردی .

بر دوست کویده آزیحق استراحت ایتدکری وقت کندیلرینی قحطدن بولغه، تهلکه و فلا کتدن سکون و سلامته کیرمش بولدیلر. کوزل بغدادی اونى ا کى، کوزلأت، طاتلی قاوونلر، مبدول وانی اوزوملر صلحک، سکونک سعادتى بابرہ حس ایتدیردی. امدن سوکره کلن سعادت، ضرورتدن سوکرا کلن مبدولیت داتما اینجه بر خط ویریوردی. ایلک دفعه اوله رق دشمنلرک تضیقندن، و آجلقدن سکون و سلامته کلمشدی واونک صحیح روحی ووجودی اونى بو بر قاچ کون شوق اینجده یئادیوردی. فقط بر قاچ کون سوکرا خاطره سی یواش یواش کلپورکبی ایدی. بونکه بر آز سبگیرلیوردی. آناسنک قصر اغنی پدرکن ویاخود داغلردن آتیه بکرکن ممنونیتنه راحتسزلق قاریشیوردی. دنیانک شو بچدکری قسملری پک کوزلدی، فقط حیاتده کوزللکدن فضله برشی واردی. حیاته احتشام ویرمک اینچین برشی داهای لازمیدی. بر کون دیدی که،

— اک سوکیلی ایله مسعود اولدیغمز بیاض طاغله کیدیورم.

ایلک دفعه اوله رق قردشک اسمنی ذکر ایده یوردی. آنه سی اندیشه ایله اوغلنه باقدی. فقط سکوت ایدیوردی. طبیعت بابرہ خاطره سی یواش یواش اعاده ایتمکه چوق لطفکار داورانیوردی. بيشاغ دینیلن کوچوک بر کویده بر قاچ کون قالدقلى وقت بابرک آناسنک آتسزلقدن آرقه لرند. بر اقدقلى بر اختیار خدمتجی قادینی بولدیلر. او آتسز اولدینی حالده یورییه رک اونلری تعقیب ایتشدی. ایکی قادین بر برینک بوینده الیم بر ازدواج حکایه سی آکلاندیلر. هر حالده اختیار احسان الدوله نک اراده سی سایه سنده ازدواج پک فنا اولمامشدی. هر حالده اوغللرینه ممکن اولدینی قدر آز تفصیلات ویره جکلردی.

اوزون آیلرک محاصره سندن سوکره یکانه خبر آلابیله جکلری بو یرده طاشکنددن طاله اولوی خبرلری آلدیلر. بابرک آنه سی طاشکنده اون درت سنه اول کیتمشدی. شیمدی آدسز، امیدسز، اسکی بر خدمتکاریه اورایه کیتمک پک طبیعی ایدی. کیتدی وایلک دفعه اولارق بابر یاپ بالکز قالدی.

حریتى ایلک دفعه اولارق، ماضی ده بر بهارده قزقرده شی ایله برابر جیقمش اولدینی چیچکلره دولور تبه چیقمق صورتیه استعمال ایتدی. مائی ونبه چیچکلر اسکسی کبی، مینه چیچکلرینک موزاتقلى، صاری چیچکلرک پارلاقلى تماماً اسکسی کبی ایدی. مائی سماء بیاض بولوط سورولری ایله اوزاق سمرقندک داهای مائی افقنه اوزاقلاشیوردی.

هرشی اسکسی کبی ایدی. الماس ایشله ملى یشیل مینه چرچیوه چیچکلره برابر اونک بر اقدینی شفاف بوز اوزرنده ایدی. بوکا دقت اینجه مشدی. بوز طبقه سی آتنده سنه لرجه محبوس قالش بر چیچک واوت پارچه سی واردی، فقط اک سوکیلنک سیماسی سیلنمشدی. یاغور اونى کیدرمشدی. سیماسنک رسم ایدلیدیکی طبقه بم بیاض ییقامشدی.

نه تحفدی. بوز طبقه سی محافظه کار اولمش، فقط صیجاق کونش، هر شیئی سیلنمشدی. باشی اللرینک اینجه آلارق تنبل تنبل اوطوردی.

اوت یوزی سیلنمشدی. او یوزک یاننده بر دیکری ایچین یر ویاخود عشق اولوب اولماسنده آرتق باس قالماشدی. زوالی بایسغار! زوالی، نهایتسز درجه زوالی ال سوکیلی! ایلک دفعه اولارق کچنلرک حقیقی معناسی دوییدی. شدتله دوندی، باشی چیچکلرک آراسنه سوقه رق بر چوجوق کبی آغلادی. کوز یاشی وعشق! بونلری قدر آز برشی بر برندن آیریوردی. همان سقط اولو یکتشک قدره میدان اوقویان یوزنی دوشوندی و بو فکر، یاسله اونک آراسنی آیریوردی. بلور کاسه! المی آراسنده کوله بیلیدی. حیات اوکا غریب سرگذشتلر کیتیرمشدی. داها کتیرسون! او حاضردی. آرتق تام بر آدمدی. چوجقلق کیتمش، سمرقند ایله برابر کیتمشدی.

بونى آچیق بر صورتده دوشنمه مکله برابر حس ایدیوردی. یاشلی کوزلریله الله کوزلرینه باقارکن، حیاتک ذوقنی درین بر صورتده دویوردی. کوز یاشلری برر خرده یین کبی ایدیلر. بر مصراع بلکده بر رباعی اولایله جک بر موضوع ذهندن کچیوردی. بایسغار اولسه بونى نه کوزل یاپاردی. او بویله ایجه خیالاتی ایشلمه سنی بیلیدی. فقط مینه چرچیوه آرقه سنه یازدیغی مصراعلر دوعرو دکلدی. عجبا حالا دوریورلرمی؟ اوت، اونلر یا غمورک یاشلرندن محفوظ قالمشلردی. سطرلری اوقودی و اوقورکن اونلردن برشی اکیسک اولدیغی حس ایده یوردی. بویله حس ایده رکن کله رده دوداقلرینه کایوردی. بابرده کندی ال مقدس هیجانلرینی قوللانان بر صنعتکار مزاجی واردی. او فردیتک روحه بر طوزاق اولدیغی و ترجمه لایق هر شیک کندیلرندن بویوک بر الهیتک پارچه سی اولدیغی سزییوردی. حسلرینک و کله لرینک نتیجه سی ده بو ایدی:

«یدی تخت، یدی کنه، یدی ییلدز.

فقط بری حیاتک نه عشقنی نه ده کوز یاشلرینی دیندیره بیلور.

آنحق کاسه ده کی شراب المی روحی بوسنه لک اوتنه سنه کتوره بیلور»

ییتمدی

یکی اثرلر

«مسکوکات عثمانیه»، جلد ۱: ۱. [۱]. — زمانغر مستشرقلری آده سنده تورکولوژیای کندیسنه اختصاص ایدین و اثرلرینک جدأ بیطرف و علمی اولاسنه چالیشان پروفیسور بارتوله «شرق تنبع تاریخی» عنوانل اثرنده شرق اقوامنک کندیلرینک صوک عصرده شرق تنبعه خدمتلرندن بحث ایدرکن، تورک مسکوکاتی حقنده نورکلرک آوروپالیرکندن ده زیاده قیمتدار اثرلر وجوده کتیرمش اولدقلرینی ذکر ایدر [۲]. فی الحقیقه موزه

[۱] «موزه هایون مسکوکات قدیمه قتالوغی» صره سنک «قسم سادس» فی تشکیل ایدر. «سلطان عثمان خان اولدن سلطان مراد خان ثالثک آخر سلطنتنه قدر اولان زمانی مشتهلدر» مؤلفی موزه هایون مدیری خلیل ادهم بک. — استانبولده عمود بک مطبعه سنده، ۱۳۳۴ سنه هجریه سی صوکلرنده طبع اولومشدر. — ۱ جلد، ۲۷ صفحه، متنده بر جوق اشکال ایله متندن خارج ۱۲ عدد قوطونیی لوحه یی حاویدر. — فیثاق: ۴۰ غروشدر.

[۲] «تورکبه نک ماضیسنی قبعده تورکار، هجملرک ایرانی قبعده پایدقلرندن بر آز فضله چالیشمشلردر. تورکبه ده مطبعه جیلک ۱۸ نجی عصر میلادینک ابتدا سنده باشلامش و او زمانده بیله خیالی اثرلر طبع اولومشدر.